

UNICEF SVERIGE

Effektrapport 2023

Guatemala, september 2023. UNICEF-medarbetaren Pilar möter femåriga Maria som vill bli kock när hon blir stor. I Guatemala lider vartannat barn av kronisk undernäring. Tillsammans med våra partner utbildar vi lokala ledare att upptäcka och behandla undernäring hos barn.

För barnen är inget omöjligt

UNICEF bygger på hopp och en idé om att inget är omöjligt. Hoppet ger oss kraft att arbeta för en värld där barns rättigheter och välbefinnande skyddas och upprätthålls. Hoppet driver vår optimism om att UNICEFs uppdrag är uppnåeligt.

Men även om hoppet är oerhört kraftfullt kan det också vara bräckligt. Utvecklingen vad gäller barns rättigheter backar på flera områden. Många barn i Sverige mår psykiskt sämre idag än tidigare. Barn drabbas här och nu av konsekvenserna av klimatförändringarna, vilket också hotar deras framtid. Och ojämlikheten inom och mellan länder ökar.

2023 var ett utmanande år för barn. Fler än 450 miljoner barn lever i eller har tvingats fly från krig och konflikter. Trots svåra omständigheter fortsätter UNICEF arbeta dag och natt för att skydda barns rättigheter, vilket jag har sett vid flera tillfällen. Under mitt besök i Ukraina i december träffade jag Viktoria, rektor för en skola i tidigare ryskockuperade Snihurivka. Viktoria sa att hon inte kunde förstå hur skolor kan bli måltavlor i kriget och hon uttryckte sorg över de trauman barnen kommer att få bära med sig hela livet. Trots det var hon glad

och hoppfull över att UNICEF möjliggjort för barn att komma till skolan några timmar i veckan så att de kan få stöd i sin skolgång och umgås med sina kamrater.

UNICEFs uppdrag är att se till barnets bästa. Ofta gör vi det bättre genom att involvera barn och unga. Barn är experter på sina egna liv och de är bäst lämpade att beskriva sina svårigheter och utmaningar. Barn och ungas delaktighet är avgörande för att vi vuxna, inte minst beslutsfattare, ska kunna fatta de bästa besluten, ge det bästa stödet till barnen och nå goda resultat.

Barn och unga är vårt bästa hopp för att skapa en bättre och mer fredlig värld. Låt oss bli bättre och göra mer för dem under 2024 och framåt.

FOTO: DANIEL RILEY

Pernilla Baralt
Generalsekreterare
UNICEF Sverige

Resultat för barnen 2023

Året efter andra världskrigets slut, 1946, bildades FN:s barnfond UNICEF för att stärka barns rättigheter, skydda dem mot utsatthet, våld och övergrepp och säkerställa att de får en utbildning och färdigheter för livet – så att varje barn överallt i världen ska kunna leva och utvecklas till sin fulla potential. Mer än 70 år efter att UNICEF bildades är de humanitära behoven bland barn sorgligt nog större än någonsin. Krig och konflikter, katastrofer till följd av klimatförändringarna och fattigdom och utsatthet i spåren av covid-19 pandemin är några av orsakerna. Men UNICEF ger aldrig upp. Vi finns här för barnen så länge de behöver oss.

UNICEFs medarbetare runt om i världen arbetar dag och natt för att förbättra barns liv, med fokus på att nå de mest utsatta. För att säkerställa att vårt arbete är effektivt och att vi når målen så arbetar vi efter en strategisk plan som sträcker sig över fyra år i taget. Den innevarande planen gäller 2022–2025.

UNICEF fokuserar på fem övergripande områden för att alla barn ska få en trygg uppväxt och möjlighet att utvecklas och nå sin fulla potential. Barnkonventionen och de globala målen är styrande.

1. Alla barn och unga överlever och utvecklas, genom att ha tillgång till hälsosam mat och kvalitativ primärvård och annan nödvändig omvårdnad.
2. Alla barn och unga får utbildning och färdigheter för framtiden.
3. Alla barn och unga skyddas från våld, exploatering, utnyttjande, försummelse och skadliga sedvänjor.
4. Alla barn och unga har tillgång till vatten, sanitet och god hygien och lever i en miljö- och klimatomfattig hållbar omgivning.
5. Alla barn och unga lever ett liv utan fattigdom och utvecklas till sin fulla potential.

Resultaten som presenteras i denna rapport har uppnåtts tack vare ett starkt engagemang hos nästan 17 000 UNICEF-anställda i mer än 190 länder och regioner. Eftersom UNICEF har personal i nästan alla länder och arbetar långsiktigt är vi ofta på plats redan innan en katastrof inträffar och kan hjälpa barnen och deras familjer direkt.

Men inget av detta hade varit möjligt utan dig. På följande sidor hittar du exempel på några av de fantastiska resultat som blivit möjliga tack vare givare som du.

Det här har vi uppnått tillsammans 2023

© UNICEF/UN0801723/KARACANY

UNICEF har varit på plats i 412 humanitära kriser med humanitär hjälp, samordning och stöd, och livsviktiga förnödenheter, till miljontals barn och familjer i 107 länder under 2023.

© UNICEF/UNI492848/MANSAYAY

6,2 miljoner doser av världens första malariavaccin levererades till sju afrikanska länder.

Insatserna för psykisk hälsa och psykosociala stödåtgärder för barn och unga och deras vårdnadshavare har ökat från 25,2 miljoner år 2022 till 34,7 miljoner 2023.

© UNICEF/UNI640348/ALIYU

Regeringar har med stöd av UNICEF nått över 106 miljoner hushåll med kontantstöd, inklusive barn och familjer i humanitära kriser.

5,4 miljoner människor fick under året tillgång till klimatresistenta vattensystem och 4,8 miljoner till klimatresistenta sanitetsanläggningar.

© UNICEF/UNI40154/ROUZIER

Över 70 procent av alla barn under fem år nåddes av insatser för att förebygga undernäring, detta i 47 länder med hög dödlighet på grund av just undernäring. Det är det största antalet någonsin och bidrar till att vända utvecklingen mot den globala undernäringsskrisen.

© UNICEF/UNI482438/
UNICEF/SYRIAN ARAB REPUBLIC

Barn med funktionsnedsättning i 107 länder har deltagit i olika typer av program för ökad inkludering i samhället.

© UNICEF/UNI439412/SIBYLLE

I 38 länder har barn på flykt, barn i humanitära kriser eller barn i skolor med begränsad eller obefintlig uppkoppling nu tillgång till utbildning via UNICEFs plattform Learning Passport, en ökning med sju länder sedan förra året.

76 procent av alla nyfödda registrerades vid födseln, vilket är helt avgörande för att barn ska få tillgång till sociala trygghetssystem. Sedan 2021 har antalet oregistrerade barn under fem år sjunkit med 13 miljoner.

På klimattoppmötet COP28 argumenterade UNICEF tillsammans med ungdomsdelegater och våra partner för att barn och ungas behov ska stå i centrum för klimatpolitiken, dess finansiering och planerade åtgärder.

FOKUSOMRÅDE 1: ÖVERLEVAD OCH UTVECKLING

MÅL: Alla barn och unga överlever och utvecklas, genom att ha tillgång till hälsosam mat och kvalitativ primärvård och annan nödvändig omvårdnad.

Det första malariavaccinet levererades till flera länder i Afrika

SITUATIONEN I VÄRLDEN

Växande orättvisor, konflikter och klimatförändringar har en negativ påverkan på barns rätt att överleva och utvecklas. Sedan år 2000 har den globala dödligheten bland barn under fem år minskat med 51 procent. Men fortfarande dör varje år ungefär 4,9 miljoner barn under fem år, eller drygt 13 400 barn varje dag, av sjukdomar som går att förhindra. Över 80 procent av dödsfallen inträffar i Afrika söder om Sahara och i södra Asien.

181 miljoner barn under fem år lever med allvarlig matbrist. Det innebär att de saknar tillgång till näringsrik och varierad kost och löper en hög risk att drabbas av undernäring eller näringsbrist och att dö. Omkring 200 miljoner barn under fem år är kortväxta för sin ålder eller underviktiga i relation till sin längd. Samtidigt lider 136 miljoner barn i åldern 5–10 år av övervikt och fetma. Näringsbrist hos barn kan uppstå både om barnen är undernärda och överviktiga vilket påverkar deras hälsa.

Detta vill UNICEF bidra till under strategiperioden 2022–2025:

- Minskad dödlighet bland nyfödda, barn och tonåringar.
- Förbättrad hälsa, utveckling och välmående för barn och unga globalt.
- Minskad andel barn under fem år som är kortväxta och underviktiga till följd av undernäring, vilket stärker möjligheten till överlevnad samt normal tillväxt och utveckling.

DET HÄR GÖR UNICEF

Primärvården är, enligt UNICEF, grunden till en bra hälso- och sjukvård, i kombination med förebyggande vård och stöd under hela barndomen. UNICEF arbetar med att stärka hälsosystem, med fokus på primärvård och effektiva hälsoinsatser för att minska barn- och mödradödlighet, förebygga sjukdomar och förbereda för framtida pandemier. Som världens största upphandlare och leverantör av vaccin når vi årligen runt hälften av världens barn med vaccin och har unik erfarenhet av att vaccinera i stor skala. Vi

Kenya, november 2023. Kieran, sex månader, ligger tryggt i sin mammas famn medan han blir vaccinerad mot malaria.

Fokusområde 1, fortsättning

arbetar också med att förhindra ökningen av HIV/AIDS bland barn och unga, samt med att säkerställa tillgång till testning, behandling och god vård för kvinnor, barn och ungdomar.

UNICEF arbetar med att stödja regeringar med policyer, program och olika typer av insatser för att barn och unga, och även blivande mammor, ska få tillgång till bra och näringsrik kost. Bland annat införde UNICEF en innovativ modell för förskotts betalning till livsmedelsleverantörer för att möta den stigande efterfrågan på högenergi produkter, som jordnötskräm, för behandling av undernäring. Vi arbetar också i en samordnad insats i de 15 värst drabbade länderna för att påskynda såväl förebyggande åtgärder som tidig upptäckt och behandling av akut undernärda barn.

UNICEF fokuserar även på den psykiska hälsan. Vårt arbete innefattar såväl förebyggande insatser som stöd och behandling och ett påverkansarbete för att få regeringar att öka investeringar i barn och ungas psykiska hälsa.

EXEMPEL PÅ RESULTAT 2023

- Sex miljoner barn fick behandling mot akut undernäring i de 15 värst drabbade länderna, vilket översteg målet på att nå 4,5 miljoner barn.
- 132,9 miljoner barn vaccinerades mot mässling, inklusive 32,4 miljoner i humanitära kriser, och mer än 400 miljoner barn vaccinerades mot polio.
- Som världens största inköpare av vaccin levererade UNICEF 2,79 miljarder doser vaccin till 105 länder, inklusive det första malariavaccinet till flera länder i Afrika.
- Sedan 2021 har UNICEF, tillsammans med sina partner, levererat totalt två miljarder doser covid-19-vaccin till 146 länder inom ramen för den globala vaccinalliansen Covax. Det är den största försörjningen och leveransen av vaccin någonsin och har bidragit till att säkerställa en rättvis tillgång till covid-19-vaccin världen över.

GLOBALA MÅLEN

Agenda 2030 med 17 globala mål för hållbar utveckling syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. De globala målen är integrerade och odelbara, vilket betyder att inget mål kan nås utan framgång inom ett annat. Målen balanserar tre dimensioner av hållbar utveckling: ekonomisk, social och miljömässig.

Samtliga mål är relevanta för UNICEF och vi arbetar med alla globala mål, men mål 3 är särskilt betydelsefullt för vårt arbete och inom detta har vi också ett särskilt uppföljningsansvar; Säkerställa att alla kan leva ett hälsosamt liv och verka för alla människors välbefinnande i alla åldrar. Under mål 3 finns flera delmål som täcker våra kärnområden, bland annat att:

- kraftigt minska mödradödligheten (3.1)
- inga barn under fem år ska dö av orsaker som går att förhindra (3.2)
- smittsamma sjukdomar som malaria, hiv och tbc ska utrotas (3.3)

- alla ska ha tillgång till sexuell och reproduktiv hälsovård inklusive familjeplanering, preventivmedel och information (3.7)
- alla ska få tillgång till grundläggande hälsovård, medicin och vaccin (3.8)

Primärvård för barn och deras mödrar, inklusive vaccinationer, är effektiva verktyg för att förbättra barns hälsa och förutsättningar att överleva och utvecklas. Tack vare stora satsningar på vaccinationer, grundläggande sjukvård, utbildning av mammor och tillgång till rent vatten har barnadödligheten (barn under fem år) minskat kraftigt de senaste decennierna.

FOKUSOMRÅDE 2: UTBILDNING

MÅL: Alla barn och unga får utbildning och färdigheter för framtiden.

UNICEF kämpar för förbättrad jämlikhet kring lärande och utbildning

Madagaskar, oktober 2023. Danaia, 10 år, har kemilektion på sin skola. UNICEF samarbetar med bland andra utbildningsministeriet för att förbättra ungdomars utbildning på Madagaskar och ge dem en ljusare framtid.

SITUATIONEN I VÄRLDEN

Trots att tillgången till utbildning ökat på ett globalt plan kvarstår stora socioekonomiska och regionala skillnader. Vi är långt ifrån att nå det globala målet om en inkluderande och jämlik utbildning för alla.

Covid 19-pandemin hade förödande konsekvenser för barns utbildning, när 1,6 miljarder barn drabbades av skolstängningar globalt. De mest marginaliserade barnen, inte minst flickor, drabbades oproportionerligt mycket, och omfattande insatser krävs för att komma ikapp. Trots utmaningarna har betydande insatser gjorts för att hjälpa eleverna att komma ikapp, bland annat genom att utnyttja ny teknik och accelererade inlärningsmetoder. Men två tredjedelar av världens 10-åringar kan ändå inte läsa en enkel berättelse eller räkna grundläggande matematik, och den digitala klyftan växer.

Antalet barn som inte går i skolan globalt minskade med nio miljoner åren 2015–2021. Men sedan har siffrorna ökat igen, med sex miljoner, på grund av stagnation i världen och Afghanistans exkludering av flickor och unga kvinnor.

Många faktorer påverkar barns möjlighet att gå i skolan, och hur mycket de lär sig. En femtedel av alla grundskolor saknar tillgång till rinnande vatten och möjlighet att tvätta händerna. Två tredjedelar av grundskolorna i låginkomstländer saknar tillgång till elektricitet.

Detta vill UNICEF bidra till under strategiperioden 2022–2025:

- Ökad andel barn avslutar grundskolan och gymnasiet.
- Förbättrad jämlikhet i världen kring lärande, och tillgång till utbildning av god kvalitet.

DET HÄR GÖR UNICEF

UNICEF arbetar i nära samarbete med regeringar och myndigheter i de länder där vi är verksamma. Vi ger dem långsiktigt stöd i att förbättra landets utbildningssystem och försöker få dem att prioritera utbildning i strategier och budgetar. Vi arbetar med att få bort hinder för barn att gå i skolan, ökar kvaliteten på undervisningen genom förbättrad lärarundervisning och nya metoder, ökar tillgången till förskola och bygger ut vatten,

Fokusområde 2, fortsättning

Armenien, oktober 2023. Tiotusentals etniska armenier har tvingats på flykt från pågående konflikt i landet. UNICEF-medarbetaren David leker med Denis och Levon på den barnvänliga, trygga plats som satts upp av UNICEF i staden Goris.

UNICEF/JUNI446953/MARTIROSYAN

GLOBALA MÅLEN

Utbildning är en grundläggande mänsklig rättighet och därför är mål 4 ett av UNICEFs högst prioriterade: Säkerställa en inkluderande och jämlik utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla. Här fokuserar UNICEF främst på delmålen om förskola och grundskola:

- Alla flickor och pojkar ska slutföra avgiftsfri och likvärdig grundskole- och gymnasieutbildning av god kvalitet (4.1).
- Alla flickor och pojkar ska ha tillgång till förskola av god kvalitet (4.2).
- Även delmål (4.5) som handlar om att bekämpa diskriminering inom utbildning är viktigt. Det handlar om flickor och pojkar, men också om barn med funktionsnedsättningar, barn från ursprungsbefolkningar och barn som lever i annan utsatthet.

toaletter och hygien i existerande skolor och tillfälliga lokaler i katastrofer.

EXEMPEL PÅ RESULTAT

- 37,7 miljoner barn som hamnat utanför skolan fick tillgång till utbildning. Bland dem var 3,1 miljoner barn på flykt och 17,7 miljoner barn i humanitära kriser.
- 31,2 miljoner barn fick tillgång till läromedel, inklusive 5,4 miljoner i humanitära kriser.

- 65 procent av världens länder genomförde evidensbaserade planer eller strategier för utbildningssektorn för att motverka ojämlikheter och integrera indikatorerna för de globala målen, en ökning från 48 procent 2021.
- Sju nya länder har lanserat UNICEFs Learning Passport, en mobil plattform för lärande när uppkoppling i skolan saknas eller är begränsad. Totalt finns verktyget nu i 38 länder och har över sex miljoner registrerade användare.
- 21,9 miljoner unga (inklusive en miljon i humanitära kriser) har engagerat sig i olika typer av samhällsinitiativ i 92 länder, det är en ökning med 5,8 miljoner från 2022.
- UNICEF lanserade "Five Million Futures", ett ramverk för att mobilisera stöd till över 50 länder, så att de kan skala upp insatser kring barns tidiga inlärning, föräldrastöd och stärkt grundskoleutbildning. UNICEF bidrog också till systemstärkande insatser för att få tillbaka unga in i utbildning eller arbete, stärka läroplaner och stödja övergången från skola till arbete.

Många faktorer påverkar tillgången till utbildning av god kvalitet; var barnet bor, familjens inkomst, diskriminering, krig och klimatförändringar samt naturkatastrofer.

FOKUSOMRÅDE 3: SKYDD FRÅN VÅLD OCH EXPLOATERING

MÅL: Alla barn och unga skyddas från våld, exploatering, utnyttjande, försummelse och skadliga sedvänjor.

Miljontals tonårsflickor nåddes av stöd kring barnäktenskap

SITUATIONEN I VÄRLDEN

Alla barn har rätt att vara skyddade från våld, utnyttjande och övergrepp. Ändå leder sociala normer, kulturella sedvänjor och konflikter till att miljontals barn utsätts för övergrepp. Trots framsteg de senaste två decennierna krävs fortfarande betydande krafttag för att nå de globala målen kopplade till skydd av barn. Barn som lever i länder som påverkas av krig och konflikt står långt ifrån målen, och sårbarheten bland krisdrabbade flickor är värst.

Svårigheterna med att skydda barn mot våld och exploatering är stora och komplexa. Ett barn som tvingas lämna skola och familj för att arbeta kan lätt bli utnyttjat. Barn som utnyttjas riskerar att hamna i missbruk och bli offer för människohandel. De fattigaste och mest utsatta löper störst risk och miljontals barn har ett särskilt behov av skydd – till exempel barn som arbetar, barn med funktionsnedsättningar och barn som utsätts för människohandel.

Framstegen i relation till de globala målen är minst sagt blygsamma och ojämna, och

mörkertalen inom många områden är stora då statistik saknas. År 1990 tvingades ungefär var tredje flicka i världen gifta sig som barn. Idag är det var femte, men med nuvarande takt kommer det att ta 300 år innan vi har avskaffat barnäktenskap. Nästan hälften av alla barn i världen har utsatts för någon typ av våld. Minst 200 miljoner flickor och kvinnor har utsatts för könsstympning, men i flera länder minskar antalet flickor som utsätts för könsstympning stadigt.

Detta vill UNICEF bidra till under strategiperioden 2022–2025:

- Ökad andel barn under fem år som registreras vid födseln.
- Minskad andel barn som upplever fysiskt och psykiskt våld av närstående.
- Minskat antal barn som frihetsberövas.

DET HÄR GÖR UNICEF

UNICEFs arbete inom detta område handlar främst om att bidra till att skydda barn och unga från våld, exploatering, utnyttjande och försummelse genom att bygga system som kan ge stöd till barn i alla miljöer de

Mozambique, augusti 2023. Det globala programmet "To End Child Marriage", som drivs av UNICEF och UNFPA, ger flickor utbildning och färdigheter som stärker dem och bidrar till att skydda dem mot tidiga äktenskap.

Fokusområde 3, fortsättning

befinner sig i, som skola, hem, närmiljö och på nätet. Särskilt utsatta barn i svåra miljöer som riskerar att rekryteras till väpnade konflikter och barnarbete prioriteras.

Vi bidrar till psykosocialt stöd för barn och unga som utsatts för svåra situationer, händelser och trauman och strävar efter att förhindra skadliga sedvänjor som barnäktenskap och kvinnlig könsstympning. UNICEFs team för arbetet med skydd av barn leder även UNICEFs arbete i stort med att tillgodose att barn på flykt eller i rörelse av andra anledningar (children on the move) inkluderas i nationella system och får tillgång till sina rättigheter inom samtliga målområden.

UNICEF har bidragit till framsteg inom alla resultatområden i målområde 3, även om skyddssystemen undergrävs på grund av katastrofer och konflikter och hindrade oss från att nå vissa resultat. Ett exempel på vårt arbete under 2023 var att UNICEF ledde det tvärsektoriella PROSPECTS-partnerskapet med fem myndigheter för att stödja integration och inkludering av tvångsförflyttade människor i åtta länder. Sammanlagt arbetar UNICEF med målområdet skydd av barn i 150 länder.

EXEMPEL PÅ RESULTAT

- 4,5 miljoner barn som upplevt våld fick hälsovård, psykosocialt stöd och juridisk hjälp via UNICEF.
- 603 000 flickor och kvinnor i 20 länder fick vård och/eller förebyggande åtgärder mot kvinnlig könsstympning.
- Elva miljoner tonårsflickor nåddes av stöd och förebyggande insatser kring barnäktenskap.
- 32,4 miljoner människor engagerade sig i samhällsdialoger för att utmana diskriminerande normer.
- 11,8 miljoner vårdnadshavare och 34,7 miljoner barn och unga fick tillgång till vård för psykisk ohälsa, psykosocialt stöd och föräldrastödsprogram.

GLOBALA MÅLEN

Under detta fokusområde ligger bland annat UNICEFs arbete mot barnarbete, barnäktenskap, könsstympning och våld mot barn. Dessa områden ligger under olika globala mål men vi har samlat dem under ett fokusområde.

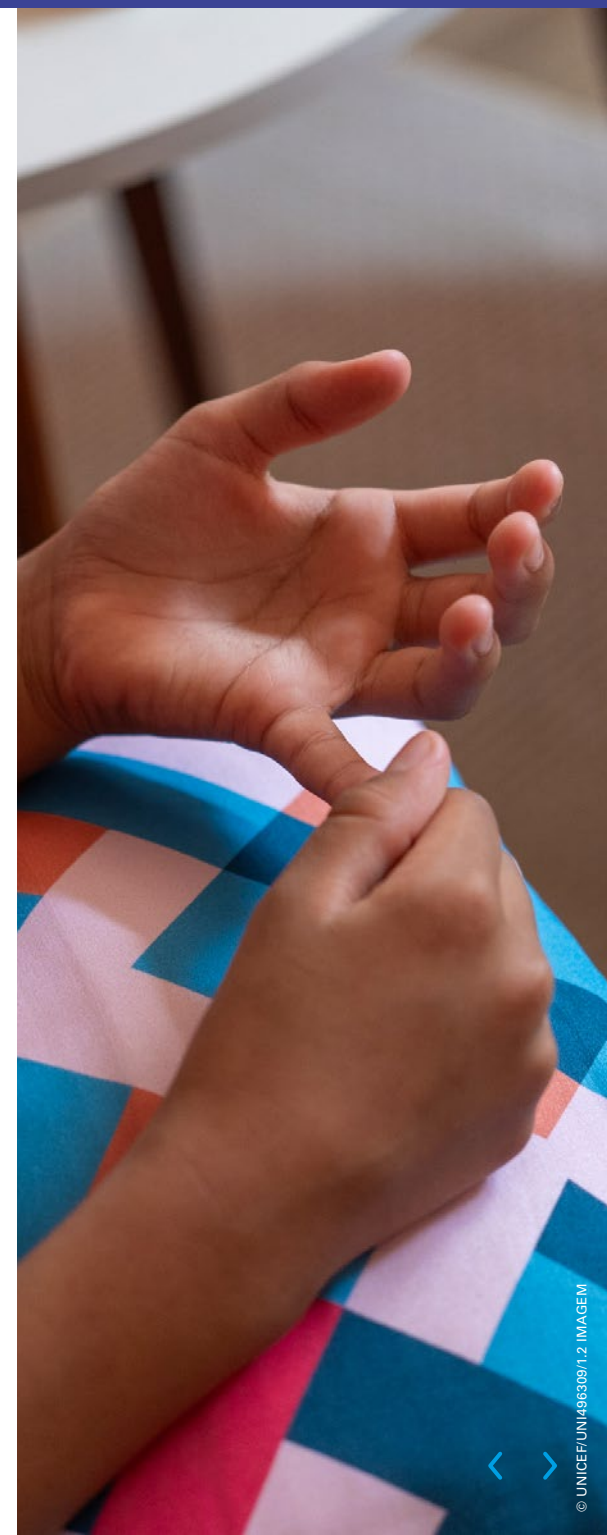
Arbetet mot barnarbete ligger under mål 8 som handlar om anständiga arbetsvillkor. Delmål 8.7 fokuserar på att få bort skadligt barnarbete, handel med barn

och utnyttjande av barn i väpnad konflikt. Utvecklingen går åt fel håll, för första gången på 20 år ökar barnarbete i världen. Skolstängningar och svårare ekonomisk situation bland familjer på grund av covid-19 ledde till att fler barn tvingades arbeta.

Arbetet mot barnäktenskap, kvinnlig könsstympning och sexuella övergrepp ligger under mål 5, om jämställdhet (5.3). Under mål 5 ligger också vårt arbete mot diskriminering av flickor och kvinnor.

Mål 16 om fredliga samhällen och frihet från våld är ett mycket viktigt mål för detta fokusområde, exempelvis delmål (16.1) om att minska alla former av våld samt (16.2) om att eliminera övergrepp, utnyttjande, människohandel och alla former av våld eller tortyr mot barn. Även (16.9) som handlar om barns rätt till en identitet genom födelseregistrering är viktig för UNICEFs arbete.

Världen är fortfarande långt ifrån att uppnå målet om fredliga och inkluderande samhällen. Miljontals människor lever i svaga och konflikthärjade länder.

FOKUSOMRÅDE 4: REN OCH TRYGG MILJÖ

MÅL: Alla barn och unga har tillgång till vatten, sanitet och god hygien och lever i en miljö- och klimatomfattad hållbar omgivning.

Vi bidrar till att klimatsäkra framtiden för barnen

Afghanistan, juli 2023. Barn samlar in vatten från ett solcellsdrivet pump- och filtreringssystem som ger rent, friskt vatten till deras by. UNICEF stödjer byggandet av solcellsdrivna vattensystem till byar och samhällen i Afghanistan.

SITUATIONEN I VÄRLDEN

Alla barn har rätt att leva i en hälsosam miljö med rent vatten. Trots det bor många miljoner barn i miljöer med smutsigt vatten, bristande sanitet och skadliga utsläpp. 2,2 miljarder människor saknar säkert hanterat dricksvatten, 3,4 miljarder saknar säkert hanterad sanitet och 2 miljarder saknar grundläggande möjligheter att tvätta händerna. Samtidigt lider 739 miljoner barn av stor eller extremt stor vattenbrist och 436 miljoner lever i områden med allvarlig sårbarhet för vattenbrist.

Bristen på rent vatten och sanitet leder till sjukdomar som snabbt kan bli livshotande för barn. Förutom att påverka människors hälsa, leder brist på vatten vid bostaden till att främst flickor och kvinnor måste ägna mycket tid åt att hämta vatten, vilket går ut över deras skolgång. Många flickor i tonåren tvingas också hoppa av skolan när de får mens för att de inte kan sköta sin personliga hygien i skolan.

Även om tillgången till säkert vatten, sanitet och hygien har ökat i världen kommer

dessvärre ingen region att uppnå fullständig tillgång till år 2030, bland annat på grund av otillräcklig finansiering och omfattande humanitära kriser. Ett annat stort hot är klimatförändringarna, som är en av de främsta farorna för barns liv och hälsa. En miljard barn lever på platser där de är utsatta för extremt höga klimatrelaterade risker, så som extrem värme och torka, skogsbränder, översvämningar, stormar, luftföroreningar och förändringar i de naturliga ekosystemen. Många utsätts dessutom för multipla risker.

Detta vill UNICEF bidra till under strategiperioden 2022–2025:

- Ökad andel människor globalt som har tillgång till, och använder, rent vatten och säkra sanitetslösningar.
- Minskad andel barn som dör före fem års ålder till följd av smutsigt vatten och dåliga sanitets- och hygienförhållanden.
- Minskad andel barn som far illa av klimat- och miljörelaterade risker.

Fokusområde 4, fortsättning

DET HÅR GÖR UNICEF

Att ge barn tillgång till rent vatten är en av våra viktigaste prioriteringar och vi anlitas som vattenexperter över hela världen. Vi ger stöd till utbyggnad av vatten- och avloppssystem, borrar brunnar, installerar pumpar, bygger toaletter och utvecklar nya billiga metoder för att lösa vattenproblemen. Vi utbildar människor på landsbygden om vikten av god hygien. I det arbetet samarbetar vi med lokala organisationer med god förankring i närområdet. Det gör att arbetet blir långsiktigt och hållbart. Vi stärker system som är hållbara för kriser och katastrofer, så att tillgången till vatten, sanitet och hygien kan upprätthållas trots hotande miljö- och klimatkatastrofer. Vi stärker också barn och ungas förmåga att höja sina röster i arbetet mot klimatförändringarna.

2023 arbetade UNICEF med detta verksamhetsområde i över 158 länder. UNICEF har en plan för förändring, med målet att en

miljard människor ska ha tillgång till säker sanitet år 2030. Planen ska bidra till att förnya intresset för sanitet bland finansärer och intressenter och vända trenden med minskande öronmärkta medel för utveckling av sanitetsprogram.

EXEMPEL PÅ RESULTAT 2023

- Över 7 500 skolor och 3 000 vårdinrättningar har fått grundläggande tillgång till rent vatten, sanitet och hygien.
- 35,9 miljoner människor har fått tillgång till säkert vatten (inklusive 1,6 miljoner med funktionsnedsättning).
- 21,5 miljoner människor har fått tillgång till grundläggande sanitet (inklusive 1,2 miljoner personer med funktionsnedsättning).
- 24,2 miljoner människor har fått tillgång till grundläggande hygien (inklusive 1,1 miljoner med funktionsnedsättning).
- 7,9 miljoner kvinnor och tonårsflickor har fått utbildning om menstruationshälsa och hygien.

- 5,4 miljoner människor har fått tillgång till klimattåliga vattensystem och 4,8 miljoner till klimattåliga sanitetsanläggningar.
- 68 länder antog barnfokuserade program för klimatresiliens.
- UNICEF utökade stödet för att integrera barnperspektivet i statliga ramverk för katastrofberedskap – från 50 länder år 2021 till 85 år 2023.
- UNICEF genomförde pilotprojekt med cyklonförsäkringar i Bangladesh, Komorerna, Fiji, Haiti, Madagaskar, Moçambique, Salomonöarna och Vanuatu.

GLOBALA MÅLEN

Under detta fokusområde ligger bland annat UNICEFs arbete för rent vatten, katastrof-riskreducering och hållbara städer. Dessa områden ligger under olika globala mål. Mål 6 handlar om vatten och sanitet, exempelvis tillgång till rent vatten. År 2016, då Agenda 2030 trädde i kraft, ändrades definitionen till

att vatten ska finnas vid bostaden och vara rent från föroreningar. Enligt den definitionen saknar 2,2 miljarder människor tillgång till rent vatten. 4,5 miljarder människor saknar tillgång till en väl fungerande toalett, som inte delas med andra familjer. Mål 3, om hälsa, är nära sammankopplat med mål 6. Barnadödligheten orsakad av diarrejsjukdomar har halverats sedan år 2000. Detta beror framförallt på utbyggnad av brunnar och vattenledningssystem, toaletter och latriner, bättre hälsovård och ökad kunskap om hygien.

Arbetet för att bekämpa klimatförändringar ligger under mål 13. Klimatförändringarna innebär en utmaning för samtliga globala mål. Trots stora framgångar under de senaste 30 åren med att minska den globala barnadödligheten utgör klimatkrisen ett allvarligt hot mot barns liv och hälsa. Barn drabbas hårdare av klimatförändringar än vuxna.

FOKUSOMRÅDE 5: TILLGÅNG TILL SOCIALA TRYGGHETSSYSTEM

MÅL: Alla barn och unga lever ett liv utan fattigdom och utvecklas till sin fulla potential

Sociala skyddsnät bidrar till en hållbar utveckling

SITUATIONEN I VÄRLDEN

1,4 miljarder barn under 15 år saknar tillgång till sociala trygghetssystem runt om i världen. Ekonomiska kriser, klimatförändringar och konflikter försvårar en positiv utveckling och bidrar till att barn hålls kvar i fattigdom, samtidigt som länderna saknar möjlighet att fullt ut finansiera sociala trygghetssystem för att lindra nöden.

Många barn lever i familjer som utsätts för systematisk diskriminering och nekas tillgång till utbildning, sjukvård, och inflytande i beslut som påverkar deras liv. Detta får livslånga konsekvenser för både dem själva och deras samhällen. Flickor och kvinnor är generellt sett hårdare drabbade av ekonomisk utsatthet än pojkar och män. Idag lever 333 miljoner barn i extrem fattigdom (1 av 6 barn) vilket är högre andel än vuxna. Fattigdom kan även ärvas i generationer och det betyder att detta inte endast är ett problem för det enskilda barnet, utan befäster och förvärrar även samhällsproblem och sociala och ekonomiska ojämlikheter. Det enda sättet att bryta en negativ fattigdomstrend är att börja med ett bekämpa ekonomisk utsatthet bland barn.

Malawi, maj 2023. Lucia med sin tre månader gamla bebis Prince Patrick. Lucia tar del av kontantstöd från UNICEF, vilket gör att hon får bättre förutsättningar att ta hand om sig och sitt barn.

Fokusområde 5, fortsättning

Detta vill UNICEF bidra till under strategiperioden 2022–2025:

- Ökad andel barn i världen som täcks av ett socialt skydds nät.
- Minskad andel barn som lever i extrem fattigdom och multidimensionell fattigdom.

DET HÄR GÖR UNICEF

UNICEFs arbete med sociala trygghetssystem sträcker sig över 157 länder. UNICEF arbetar för minskad fattigdom bland annat genom att stödja regeringar att ta fram policyer och budgetera för investeringar som tillgodoser barns rättigheter. Vi hjälper också regeringar att ta fram och genomföra nationella och inkluderande sociala trygghetssystem, som även fungerar i kris och som tar hänsyn till jämställdhet.

UNICEF arbetar för större jämlikhet och för att inget barn ska hamna utanför. Vi hjälper regeringar att identifiera vilka barn som inte går i skolan, som inte får tillgång till sjukvård, eller som utsätts för våld och övergrepp. Vi försöker också förändra attityder och bekämpa orsaker till diskriminering.

EXEMPEL PÅ RESULTAT 2023

- Över 106 miljoner hushåll fick kontantstöd från regeringar med hjälp av UNICEF.
- 2,9 miljoner hushåll i 49 länder fick kontantstöd som en del av akutsatserna i samband med humanitära kriser via UNICEF.
- 79 länder har nu måttligt starka eller starka sociala trygghetssystem, en ökning från 56 länder år 2021. 22 länder har starka system som effektivt och snabbt kan reagera på humanitära kriser, jämfört med 17 länder år 2021.
- UNICEFs påverkansarbete kring barnfattigdom har lett till förändring i 39 länder under 2023, en ökning från 32 länder år 2021.
- År 2023 hade 84 länder stärkt sina offentliga finanssystem, jämfört med 65 länder år 2021, och förbättrat effektivitet, transparens och rättvisa i budgetar över flera sektorer. 71 länder mobiliserade mer resurser för sociala trygghetssystem, en ökning från 55 länder år 2021, genom ökade samarbeten och engagemang från internationella utvecklingspartner och den privata sektorn.

- Många länders system blev mer inkluderande. Med stöd av UNICEF, ofta tillsammans med andra FN-partner, implementerade 46 länder sociala trygghetssystem som var genusmedvetna, en ökning från 22 länder under 2021. 67 länder hade program för socialt skydd som inkluderade människor med funktionsnedsättning, en ökning från 55 länder 2021. 37 länder införde en familjevänlig politik för att stödja omsorg om de svaga, en ökning från 13 länder 2021.

GLOBALA MÅLEN

De globala målens ledord är att ingen ska lämnas utanför. Mål 10 belyser detta extra och poängterar vikten av särskilda insatser för de mest marginaliserade. Detta arbete för att minska fattigdom och utanförskap handlar om att minska ojämlikheten inom och mellan länder. Innan pandemin hade vissa framsteg gjorts för att minska ojämlikheten på vissa områden, som att minska inkomstskillnaderna inom vissa länder.

Pandemin förvärrade befintliga ojämlikheter inom och mellan länder och drabbade de mest utsatta människorna och de fattigaste länderna hårdast.

(10.2) handlar om att alla människor ska inkluderas i det sociala, ekonomiska och politiska livet oavsett kön, ursprung och ålder. Arbetet för att ge stöd och skydd till barn på flykt ligger under delmål (10.7). Idag befinner sig 47 miljoner barn på flykt i världen. Det är betydligt fler än för bara några år sedan och den högsta siffran sedan andra världskriget. UNICEF genomför omfattande katastrofinsatser över hela världen och kämpar för att barn på flykt ska få sin rätt till utbildning, hälsa, trygghet och skydd tillgodosedd.

Även delmål (10.4), som handlar om sociala trygghetssystem, är något som UNICEF arbetar för att stärka. Vi kämpar för alla barns rätt till en familj. Vi bygger ut systemen med familjehem som alternativ till institutioner. Vi bygger också ut sociala skydds nät som stöd till de fattigaste barnfamiljerna.

FOKUSOMRÅDE 6: HUMANITÄRA KATASTROFINSATSER

UNICEF var på plats i hundratals katastrofer under året

SITUATIONEN I VÄRLDEN

I konflikter och katastrofer är det barnen som drabbas först och som lider mest. Under 2023 fanns UNICEF på plats i 412 katastrofer i 107 länder som drabbats av våld, väpnade konflikter, humanitära katastrofer och sjukdomsutbrott. UNICEFs främsta prioritet i dessa situationer är att skydda och hjälpa barnen, oavsett om det

handlar om att skapa trygga samlingsplatser för barn och familjer, ge psykosocialt stöd eller i förväg säkra tillgången till humanitär nödhjälp i regionala katastroflager.

I Gaza har över 14 000 barn dött från oktober 2023 till maj 2024, vilket är mer än det sammanlagda antalet dödade barn från alla konflikter under 2019–2021.

I Sudan har en över ett år lång konflikt lett till att omkring 14 miljoner barn är i akut behov av livräddande humanitärt stöd. Sudan är nu den största barnflyktingkrisen i världen, med 4 miljoner barn som flyr från våldet i jakt på säkerhet, skydd, mat och hälsovård.

I Ukraina har två år av förstörelse och förflyttning, våld, separation från familjer, störd skolgång, hälsovård och sociala tjänster lett till en kris för barns mentala hälsa och inlärning.

Samtidigt går många andra katastrofer helt eller delvis under radarn. Bristande mediebevakning leder till svårigheter att få finansiering och en stor andel (50 procent) av UNICEFs katastrofmedel är låsta i öronmärkta insamlingar till endast fem katastrofer. Det utgör en enorm utmaning när det gäller våra möjligheter att säkra upp alla barns rättigheter och hjälpa där det behövs som mest. Exempel på tysta katastrofer är: Libyen, Haiti, Myanmar, Demokratiska Republiken Kongo, Jemen och många, många fler.

EXEMPEL PÅ RESULTAT

- UNICEF nådde över 42 miljoner människor med rent vatten, sanitet och hygien i humanitära katastrofer som exempelvis Afghanistan, Staten Palestina, Syrien, Turkiet och Ukraina.
- Över 26 miljoner människor, barn och familjer, i humanitära kriser fick olika former av vård och stöd, för att på alla sätt som är möjligt skydda barnen.
- Över 253 000 barn som hade förlorat eller skilts från sina familjer har fått hjälp med återförening.
- UNICEF tillhandahöll tekniskt stöd i nödsituationer i bland annat Afghanistan, Demokratiska Republiken Kongo, Etiopien, Haiti, Mali, Staten Palestina, Somalia, Sudan och Ukraina.
- 21 länder använde UNICEF:s datahanteringslösning, Humanitarian cash Operations and Programme Ecosystem (HOPE), för säkra humanitära kontantöverföringar.

© UNICEF/UNI472422/EL BABA

Staten Palestina, november 2023.

Femåriga Yamen befinner sig i ett flyktingläger i södra Gaza, dit han och hans familj flydde efter att ha förlorat sitt hem i ett bombanfall. Han dricker flaskvatten som levererats av UNICEF till lägret.

VÄRLDENS STÖRSTA KATASTROFLAGER I KÖPENHAMN

Livsviktig nödhjälp levereras dygnet runt, året om

I Köpenhamn finns UNICEF Supply Division, världens största humanitära lager. Lagret är ett av flera regionala UNICEF-centraler för upphandling, packning, logistik och leverans av förnödenheter för barn och familjer i kris- och katastrofsituationer.

Under 2023 levererades bland annat följande från UNICEF Supply Division i Köpenhamn:

- 2,8 miljarder vaccindoser till 105 länder, tillräckligt för att nå 45 procent av alla barn under 5 år i världen.
- 13,4 miljoner myggnät som skyddar mot malaria till 32 länder
- 1,1 miljarder påsar nötkräm för behandling av undernäring till 75 länder.
- 1,2 miljarder vattenreningstabletter till 53 länder, tillräckligt för att rena 26,5 miljarder liter vatten.
- 2,4 miljoner skol-ryggsäckar till 24 länder.
- IT-utrustning för utbildningsändamål till 11 länder.
- 9 006 specialutvecklade tält för kriser och katastrofer till 58 länder.
- Respiratorisk utrustning för andningsstöd till 55 länder, till ett värde av 11,4 miljoner dollar.

De växande behoven hos barn som lever i konflikter, klimatrelaterade katastrofer och näringskriser ledde till att UNICEF 2023 upphandlade varor och tjänster för 5,24 miljarder USD till barn i 162 länder och områden. UNICEF:s totala upphandlingsvärde för 2023 motsvarar en ökning med 37 procent jämfört med den globala upphandlingen före pandemin 2019. 42 procent av all varuupphandling skedde från leverantörer i programländerna.

Förnödenheterna som skickas till barn och familjer runt om i världen är avgörande för att stärka barns överlevnad, hälsa och utbildning och skydda dem från övergrepp, exploatering och försummelse.

Danmark, oktober 2023. På UNICEFs katastroflager i Köpenhamn packas och transporteras mediciner, vattenreningstabletter, näring och andra livsavgörande produkter, bland annat till barnen i Gaza via flyg till Egypten.

Vårt påverkansarbete i Sverige

I Sverige arbetar vi för att rättigheterna i barnkonventionen - sedan 2020 även svensk lag - ska tillämpas på alla samhällsnivåer och att barn och ungas delaktighet ska genomsyra arbetet med barns rättigheter. Vi fokuserar på de områden där barn är särskilt utsatta och där Sverige fått kritik av FN:s barnrättskommitté för brister i hur Sverige lever upp till rättigheterna i barnkonventionen. Utöver barnkonventionen följer UNICEF Sverige hur regeringen formar och genomför sin biståndspolitik och lever upp till de globala målen i Agenda 2030. Sammanfattningsvis är vårt fokus att involvera barn och unga, integrera barns rättigheter inom alla områden och att investeringar i barn och unga ska öka.

FN:S GRANSKNING AV SVERIGE

Vi medverkade i FN:s barnrättskommittés granskning av Sverige. Efter att Sverige fick rekommendationerna anordnade vi en workshop med barn för att ta reda på vilka rekommendationer barnen ansåg vara mest prioriterade. I den efterföljande granskningen och de slutliga rekommendationerna till Sverige i mars var det tydligt att barnrättskommitténs ledamöter till stor del hade utgått från barnens egna berättelser. Detta arbete fortsätter och UNICEF koordinerar en styrgrupp bestående av en lång rad civilsamhällesorganisationer som tillsammans granskar regeringens efterlevnad av rekommendationerna. Barn och unga involveras löpande i arbetet framåt och

en rapport planerar att släppas framemot sommaren 2025.

ARBETET FÖR BARN I SVERIGE

Vi har medverkat som experter i utredningen "En uppväxt fri från våld (SOU 2022:70)" och utredningen "Förbättrade möjligheter för barn att utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen (2023:40)". Vi lyfte vikten av barns delaktighet och av att barnkonventionen efterlevs i praktiken. Utredningarna är under beredning och har bidragit till att lyfta barns rättigheter i debatten.

Barn i vårdnadstvister ska ha ett eget ombud och talerätt i rättsprocessen, anser vi. Tillsammans med andra barnrättsorganisationer träffade vi justitieministern för att lyfta vikten av att barn ses som rättighetsbärare och påtala behovet av en skyndsam förändring. Arbetet med att förändra lagstiftningen har därefter växlats upp.

Sedan ett par år har UNICEF Sverige medverkat i koalitionen Kraftsamling om svensk institutionsvård för att belysa och förbättra situationen för barn placerade på SiS-hem. Koalitionen har uppmärksammat allmänheten, regeringen och berörda myndigheter på att det förekommer våld och övergrepp från personal på SiS-hemmen. I början av 2024 tillsatte socialtjänstministern en utredning för att reformera SiS-hemmen.

Under 2023 kom den så kallade Snippadomen som handlade om hur man tolkat och bedömt en flickas berättelse av en våldtäkt. UNICEF Sverige var bland de första att kommentera domen i media utifrån ett barnrättsperspektiv. Det ledde bland annat till att rättsväsendets, och specifikt domares, brist på barnrättskompetens belystes brett och som ett stort rättssäkerhetsproblem. Det ledde även till att vi under 2023 hade ett inledande möte med Domstolsakademien om vikten av att utbilda blivande domare om barns rättigheter och barnkonventionen. Sedan lanseringen av vår rapport med Hjärt-Lungfonden och Karolinska Institutet om barns matmiljö och utsatthet för matreklam har vi deltagit i dialoger och konferenser för att sprida kunskap, och arrangerat ett dialogforum där ungdomar fick träffa riksdagsledamöter för att utbyta tankar och hitta lösningar.

Vi har deltagit i kampanjen psykisk hälsa på schemat och tillsammans med våra partnerspartner anordnat ett riksdagsseminarium om psykisk hälsa på schemat.

Vi har fört dialog med svenska dataspelsföretag kring initiativet Game Changers Coalition, vilket går ut på att få fler spelintresserade flickor att utbilda sig inom teknik och naturvetenskapliga ämnen.

Vi har utvecklat vår strategi kring UNICEF Sveriges samarbeten med svenska fondbolag, med utgångspunkt från UNICEF:s nya ramverk, Child Lens Investing Framework, och kommer att implementera detta under kommande år.

BISTÅNDET OCH VÅRT GLOBALA ARBETE

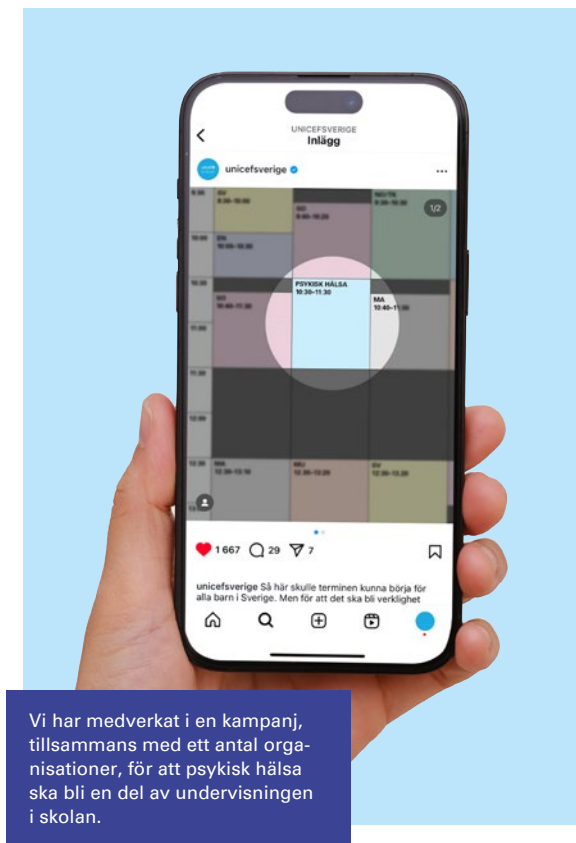
Vi har bedrivit ett aktivt påverkansarbete avseende reformeringen av biståndet, betydelsen av FN och globalt samarbete samt vikten av fortsatt flexibel finansiering till UNICEF. Hittills har Sveriges kärnstöd till UNICEF bibehållits på samma nivå som tidigare och barns rättigheter prioriteras av regeringen i multilateralt samarbete.

Vi genomförde en global lansering av UNICEF:s årliga rapport State of the World's Children som 2023 handlade om

vaccinationsläget för barn i världen. Genom eventet befäste vi UNICEF:s position som en viktig spelare inom global barnhälsa.

VÅRT ARBETE MED DELAKTIGHET AV BARN OCH UNGA

En viktig prioritet är att stärka barn och ungas delaktighet och vi för en kontinuerlig dialog med Regeringskansliet om bland annat ungas medverkan på COP mötena. Vi valde 2023 också att avstå vår plats i delegationen till High-level Political Forum on Sustainable Development till ungdomsrörelsen LSU, deltog på FN:s generalförsamling tillsammans med Sveriges elevråd och medverkade på Youth 2030s toppmöte med ungdomar och beslutsfattare. Inför EU-valet tog vi fram ett nationellt valmanifest tillsammans med unga, och i enlighet med globala UNICEFs prioriteringar. I manifestet fokuserade vi på barn och ungas psykiska hälsa, barn i socioekonomisk utsatthet, barns välmående kopplat till klimat och miljö och barns digitala miljö.

Ukraina, oktober 2023. Vika och hennes bror Sasha bär på lådor med vinterkläder som har levererats av UNICEF och USAID. Deras mamma förlorade sitt jobb till följd av kriget och kämpar nu för att kunna köpa ved för att hålla familjen varm under vintern.

Öronmärkta insamlingar

UNICEF Sverige har som mål att samla in så stor andel flexibla resurser som möjligt. Det vill säga pengar som kan användas för att hjälpa barn inom de områden och i de länder där det behövs som mest. Ibland finns dock möjlighet för givare att öronmärka gåvan till ett specifikt ändamål eller land. De öronmärkta medel som UNICEF Sverige samlade in under 2023 gick till följande insatser:

KATASTROFINSATSER

- **Ukraina och närliggande länder** 27 milj till humanitärt stöd
- **Mexiko** 4,8 milj kronor till insatser kopplade till orkanen Otis
- **Globalt** 18,5 milj till humanitärt stöd i olika kriser
- **Syrien** 6,4 milj kronor till insatser kopplade till jordbävningen
- **Turkiet** 4,4 milj kronor till insatser kopplade till jordbävningen

UTVECKLINGSARBETE

HÄLSA

- **Globalt** 11,4 milj för hälsa och välbefinnande, inklusive psykisk hälsa
- **Peru, Bulgarien, Uganda** 5,6 milj till stöd för barn med funktionsnedsättning

UTBILDNING

- **Globalt** 24,8 milj i stöd för utbildning i olika länder
- **Kenya** 10,4 mkr till yrkesförberedande aktiviteter för unga
- **Elfenbenskusten** 1,6 milj till stöd för ungas utbildning
- **Zambia** 1,9 milj till utbildning
- **Bangladesh** 1 milj till utbildning
- **Nepal** 1,7 milj till utbildning
- **Ukraina** 5,4 milj kronor till utbildning
- **Mexico** 5,1 milj kronor till språkutbildning
- **Kazakhstan** 3,1 milj kronor till språkutbildning
- **Grekland** 4,1 milj till språkutbildning
- **Polen** 4,2 milj kronor till språkutbildning
- **Libanon** 1 milj kronor till språkutbildning
- **Italien** 3,2 milj till språkutbildning
- **Bosnien & Hercegovina** 4,4 milj till språkutbildning
- **Albanien** 2,4 milj till språkutbildning

SKYDD AV BARN

- **Guatemala** 4,2 milj mot barnäktenskap och till stöd för tonårsflickor
- **Malawi** 2 milj till skydd för utsatta barn
- **Globalt** 3,1 milj till stöd för arbete med och utveckling av barnrättsprinciperna för företag

Alla globala samarbeten med UNICEFs regionkontor och fältkontor kring barns rättigheter är inte med i den här sammanställningen

Så investeras dina pengar

UNICEF är FN:s barnfond och en del av FN-systemet. Som FN-organ styrs UNICEF globalt av en styrelse som inkluderar 36 av FN:s medlemsstater. UNICEF har genom kopplingen till FN och sitt dubbla mandat, att både arbeta långsiktigt och humanitärt, en unik styrka att leda utvecklingen för barn i världen. Vi får inte något ekonomiskt stöd från FN. Vårt arbete finansieras av frivilliga bidrag från regeringar, företag, organisationer och enskilda givare. I det här avsnittet berättar vi hur de ekonomiska resurser vi får in används och fördelas.

SVENSK INSAMLINGSKONTROLL GRANSKAR VÅR VERKSAMHET

UNICEF Sverige har 90-konto, vilket innebär att organisationen står under granskning av Svensk Insamlingskontroll. För att få ha ett 90-konto måste minst 75 procent av de totala intäkterna gå till verksamheten och

organisationen är ålagd att göra en årsredovisning som granskas av en auktoriserad revisor.

HUR STOR DEL AV PENGARNA GÅR TILL ADMINISTRATION OCH INSAMLING?

Under 2023 gick två procent av UNICEF Sveriges intäkter till administration. I detta ingår till exempel lokalkostnader, IT och revisionskostnader. Tretton procent av våra intäkter gick till att bedriva insamling, vilket innebär att vi investerar pengar för att öka våra intäkter – så att vi kan möta de stora behov som finns i världen och se till att ännu fler barn får en trygg uppväxt, får gå i skolan och kan utveckla sin fulla potential. Dessa kostnader är nödvändiga för att vi ska kunna mobilisera mer resurser, hjälpa ännu fler barn, utvärdera att vårt arbete gör skillnad och att pengarna används på rätt sätt. Vi arbetar ständigt för att effektivisera

såväl vår insamling som verksamheten, allt för att använda våra resurser så effektivt som möjligt. 2023 gick 85 procent av våra totala intäkter till verksamheten för barnen.

För mer information, se vår årsredovisning på unicef.se/ekonomi

HUR FÖRDELAS PENGARNA SOM SKÄNKTS TILL UNICEF?

När man ger en gåva till UNICEF Sverige kan man antingen ge en icke öronmärkt gåva, det vill säga pengar som UNICEF kan använda där de behövs som mest, eller välja att öronmärka gåvan till ett särskilt ändamål, som katastrofinsatser för barn på flykt eller barns utbildning i Nepal.

Pengar som inte öronmärks använder UNICEF för att arbeta långsiktigt och skapa varaktiga förändringar inom många olika

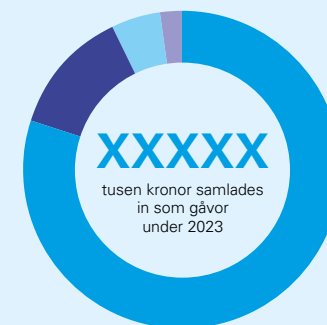
områden. Det kan handla om insatser för att nå de mest missgynnade barnen eller arbete i länder och områden som kanske inte får så stort utrymme i media. Det gör det möjligt att se till helheten, investera där pengarna behövs bäst, testa innovativa lösningar och arbeta för barnen på lång sikt. Icke öronmärkta gåvor är också billigare för oss att administrera.

UNICEF fördelar gåvor som inte öronmärks enligt strikta principer. Vi utgår från vad vi vill uppnå genom vår strategiska plan för arbetet och pengarna fördelas efter behov. Det innebär att störst andel pengar går till dem som behöver det som mest: länder med hög barnadödlighet, låg BNP per capita och störst andel barn i befolkningen. Fördelningen ska vara långsiktig och förutsägbar, men plötsliga, oförutsedda behov ska också kunna tillgodoses.

SÅ ANVÄNDES DIN GÅVA 2023

- Arbete i utvecklingsländer: 80%
- Insamling: 13%
- Arbete för barn i Sverige: 5%
- Administration: 2%

UNICEF – en unik organisation

UNICEF, FN:s barnfond, bildades 1946 och är världens ledande barnrättsorganisation. UNICEF var tänkt som en kortvarig insats för att hjälpa krigsdrabbade barn efter andra världskriget och kallades ursprungligen The United Nations International Children's Emergency Fund. 1953 beslutades att UNICEF skulle bli en permanent del av FN och fortsätta arbeta för alla barns grundläggande behov och rättigheter.

BARNKONVENTIONEN ÄR VÅRT UPPDRAG

UNICEF kämpar för att alla barn ska få sina rättigheter tillgodosedda. Vårt uppdrag är att arbeta för att barnkonventionen efterlevs av alla de 196 länder som har skrivit under den. Som en del av FN har vi ett unikt mandat och inflytande och vi finns på plats i över 190 länder och regioner.

Utöver barnkonventionen så styrs UNICEFs arbete även av Agenda 2030 med de globala målen för hållbar utveckling. Agenda 2030 med de 17 globala målen för en hållbar utveckling handlar om att utrota fattigdom, förverkliga de mänskliga rättigheterna, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. De 17 globala målen hänger alla ihop och utgår från tre dimensioner av hållbar utveckling: den ekonomiska,

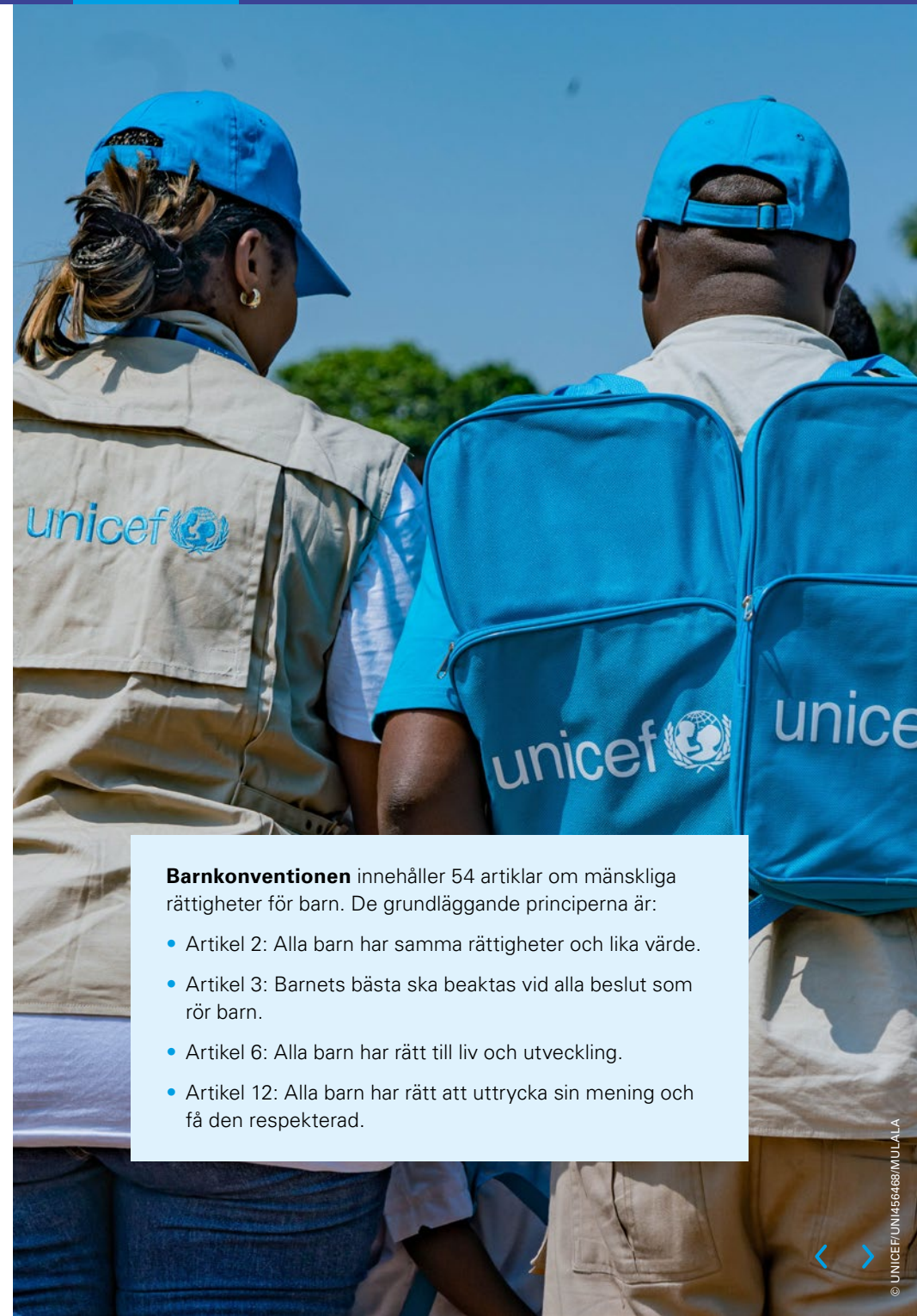
sociala och miljömässiga. UNICEF ansvarar för statistikinsamling för 7 delmål och är delansvarig med andra för ytterligare 10 delmål.

VÅRT ARBETE I SVERIGE

UNICEF Sverige arbetar för att mobilisera resurser till UNICEFs globala arbete, med opinionsbildning och påverkansarbete för att stärka barns rättigheter i Sverige, och med att öka kunskapen och engagemanget i Sverige för alla barns rättigheter. Vi fokuserar på områden där barn är särskilt utsatta och där Sverige har fått kritik av bland annat FN för att inte leva upp till bestämmelserna i barnkonventionen. Vi arbetar för att engagera och skapa förändring i alla sektorer, ofta i partnerskap med både offentliga och privata aktörer, med akademien och med civilsamhället. Vi involverar barn och unga för att skapa förändring tillsammans med dem.

TILLSAMMANS FÖR ALLA BARN

UNICEF arbetar på några av världens tuffaste platser, för att nå de allra mest utsatta barnen. Vårt uppdrag är att skydda dem och se till att deras röster hörs. Alla barn har rätt att få sina grundläggande behov och rättigheter uppfyllda. Tills det är uppnått fortsätter vi tillsammans att kämpa för alla barn. Vi ger aldrig upp.

Barnkonventionen innehåller 54 artiklar om mänskliga rättigheter för barn. De grundläggande principerna är:

- Artikel 2: Alla barn har samma rättigheter och lika värde.
- Artikel 3: Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn.
- Artikel 6: Alla barn har rätt till liv och utveckling.
- Artikel 12: Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad.

Hur vi arbetar – strategier, kapacitet och kunnsande

Jordanien, oktober 2023. Pernilla Baralt, UNICEF Sveriges generalsekreterare, träffar barn i ett tältläger utanför Amman. De flesta familjer som bor här är på flykt från Syrien.

VI HAR HELHETSPERSPEKTIVET

De svårigheter utsatta barn möter hänger ofta ihop. Ett hungrigt barn löper större risk att bli sjukt än ett barn som får tillräckligt med näring. Ett sjukt barn hoppar oftare av skolan jämfört med ett friskt barn. Ett barn som inte går i skolan riskerar i högre utsträckning att bli utnyttjat och har en begränsad möjlighet att göra informerade val i sitt liv. Därför arbetar vi för och med barn utifrån ett helhetsperspektiv. Vi arbetar för barns rättigheter från mammas mage tills de blir vuxna.

VI HAR TILLTRÄDE TILL BESLUTFATTARE PÅ ALLA NIVÅER

Vi finns i nästan alla länder, oavsett styrelseskick, och är religiöst och politiskt obundna. Vi samarbetar med länders regeringar, som är de som har ansvar för att barnens rättigheter uppfylls. Som en del av FN har vi tillträde till tjänstemän och beslutsfattare på alla nivåer i samhället.

UNICEF för en konstant dialog med regeringar för att de ska satsa mer pengar på områden som är viktiga för barnen, till exempel skola och hälsovård. Vi är med och påverkar lagar, policyer och strukturer för att de ska stärka barns rättigheter. Vi bidrar med expertis och rådgivning i allt från hur ett land kan förbättra lärarutbildningen till hur de kan möjliggöra att fler gravida kvinnor med hiv får behandling.

VI ARBETAR FÖR OCH MED BARN OCH UNGA

För att skapa varaktiga förändringar i barns liv arbetar vi tillsammans med barn, familjer och lokalsamhällen. Det gör vi genom information och dialog och genom att involvera barn och unga och stärka deras röster, så att vi tillsammans förändrar värderingar och attityder. Till exempel att flickor har rätt till utbildning, att barnäktenskap inte får finnas och att våld mot barn är skadligt och dessutom förbjudet i många länder i världen. Vi når ut till föräldrar så att de får bättre kunskap om sina barns näringsbehov och när de bör söka vård. Vi når också ut till barnen så att de lär sig mer om sina rättigheter och kan kräva dem.

VI ARBETAR UTIFRÅN BEHOVEN

UNICEF stärker länderna i att lösa de utmaningar som finns just där. Vi har konstant närvaro i de flesta länder, vilket också är viktigt för att snabbt kunna ge humanitär hjälp vid till exempel krig eller naturkatastrofer. Vi prioriterar de mest utsatta barnen, vanligen de som ofta diskrimineras, som barn med funktionsnedsättning eller etniska minoriteter.

VI ÄR EXPERTER PÅ BARNFRÅGOR

För att arbeta hos UNICEF ställs höga krav på kunskap och erfarenhet, men också på en genuin vilja att bidra till arbetet för barns rättigheter och att stå bakom våra värderingar. Ute i fält finns en rad yrken representerade – alltifrån läkare och sjuksköterskor till personer som arbetar med vatten och sanitet, infrastruktur samt projektplanering och utvärdering. Vi har också ett omfattande samarbete med ett nätverk av forskare och experter utanför organisationen.

FÖRÄNDRINGSSTRATEGIER FÖR EN HÅLLBAR VÄRLD – FÖR ALLA BARN

UNICEF har identifierat följande nio förändringsstrategier som är kritiska för att accelerera arbetet och resultaten för en hållbar värld för alla barn.

1. Påverkan och kommunikation: Vi arbetar med påverkan och kommunikation tillsammans med barn och unga för att bygga partnerskap, samla resurser och genomföra förändringar som stärker barns rättigheter och en hållbar utveckling.

2. Samhällsengagemang och beteendeförändring: Vi främjar samhällsengagemang, normer och beteenden som skyddar barns rättigheter. Genom att arbeta nära barn, unga och deras omgivande samhällen kan vi utveckla rättvisa, inkluderande och hållbara samhällen.

3. Data och kunskap: Genom att samla, använda och dela data och forskning möjliggör vi bättre beslut och ett mer effektivt genomförande av arbetet för att stärka barns rättigheter, både i vår egen verksamhet och hos andra organisationer och beslutsfattare.

4. Digital transformation: Vi använder digitaliseringens möjligheter för att förbättra och effektivisera UNICEFs arbete med påverkan, genomförande, partnerskap, resursmobilisering och interna styrprocesser.

5. Jämställdhet: Jämställdhet är kritiskt för de förändringar vi vill bidra till. I alla våra program har vi ett integrerat arbete för att eliminera ojämlikheter, arbeta bort begränsande könsnormer och stärka flickor och kvinnor.

6. Innovation: Innovation är avgörande för att utveckla nya lösningar. Vi vidareutvecklar och skalar upp de bästa metoderna för att lösa de viktigaste problemen för barn.

7. Partnerskap: För att effektivt uppnå en hållbar utveckling och skydda barns rättigheter samarbetar vi och bygger partnerskap med många olika aktörer – offentliga och privata sektorer, inklusive regeringar, internationella organisationer, företag, stiftelser, filantroper, civilsamhället och akademien.

8. Riskinformerat utvecklingsarbete: Vi arbetar riskmedvetet genom att kontinuerligt och systematiskt följa upp, analysera och planera vårt arbete och våra finansiella investeringar inom alla målområden.

9. Systemförbättring: Vi arbetar för att stärka hela systemet kring barn. Det innefattar beslutsfattares och andra aktörers ansvarstagande för barns rättigheter såväl som förbättringar av områden såsom hälsa, utbildning, vatten, sanitet och socialt skydd. Alla delar samverkar för att skapa en trygg och hållbar värld för alla barn.

Pakistan, november 2023. Barn leker utanför ett tillfälligt lärocenter som byggts upp av UNICEF i staden Mirpurkhas.

Hur vet vi att vårt arbete ger resultat?

Att utvärdera och förbättra utifrån resultaten av våra insatser är viktigt, eftersom miljontals barn är beroende av att våra resurser används effektivt. Våra givare förväntar sig också att få återkoppling om vad deras stöd i form av pengar och engagemang har lett till för resultat. Att följa upp resultaten är komplext eftersom de förändringar vi arbetar för ofta tar lång tid, involverar många olika aktörer och påverkas av många olika faktorer.

UNICEF har utvecklat ett omfattande system för utvärdering. Den strategiska planen innehåller målområden med specifika, tidsbestämda mål och resultatindikatorer. Målen och resultatindikatorerna följs upp av respektive landkontor genom ett system för uppföljning och utvärdering, interna granskningar samt studier och forskning.

SÅ FÖLJER VI UPP

UNICEF följer upp utvecklingen och måluppfyllelsen på två sätt:

1. Genom att samla in och analysera data studerar vi hur situationen för barn och kvinnor förändras över tid, till exempel barnadödligheten och hur socioekonomiska faktorer och politiska trender utvecklas. På det sättet kan vi dra slutsatser om de långsiktiga effekterna av UNICEFs program och policyarbete.
2. Vi följer också upp själva genomförandet och i vilken grad vi uppnår de specifika mål vi satt upp i den strategiska planen. Slutsatserna är viktiga för att kunna göra justeringar och anpassningar, för att nå ett så bra resultat för så många barn som möjligt.

UTVÄRDERING OCH TRANSPARENS

Det övergripande ansvaret för uppföljning och utvärdering ligger på vårt utvärderingskontor i högkvarteret i New York. De flesta utvärderingar och undersökningar av arbetet är tillgängliga för allmänheten på vår globala webbplats "Research and Reports" ([unicef.org/research-and-reports](https://www.unicef.org/research-and-reports)). Varje år utförs också ett antal revisioner i länder där vi har programverksamhet samt på region- och huvudkontor. Samtliga rapporter tillgängliggörs för allmänheten på den globala webbplatsen.

För att ytterligare öka öppenheten kring våra resultat är vi med i det internationella biståndsiniciativet "The Aid Transparency Initiative" (IATI). Vi arbetar aktivt med att fortsätta öka transparensen kring UNICEFs

arbete såväl som att utveckla IATI:s arbete för att på så sätt stärka transparensen i hela branschen. På IATI:s webbplats ([iata.org](https://www.iata.org)) finns mer information om arbetet.

VI FORSKAR OCH SAMLAR DATA

Vår kunskapsbank fylls också på från den forskning som bland annat bedrivs av vårt forskningscenter Innocenti i Florens, Italien. Forskningen fokuserar på områden som fattigdom, orättvisor, barns rättigheter, våld mot barn, exploatering och socialt skydd. Dessutom samarbetar vi med en rad universitet och forskningsnätverk över hela världen. Resultaten går att hitta på Innocentis webbplats ([unicef.org/innocenti](https://www.unicef.org/innocenti)).

Postadress: Box 8161, 104 20 Stockholm Telefon: 08-692 25 00 E-post: unicef@unicef.se
Swish: 902 00 17 Plusgiro: 90 20 01-7 Bankgiro: 902-0017 Org. nr: 802401-4386